

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminăriei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 13 Aprilie st. v.

(Δ) Sînt de o naivitate colosală bărbații politici ai compatrioților maghiari. Ei vor cu tot adinsul să înființeze o împărăție curat maghiară și cugetă, că sîrșitul acesta îl vor ajunge mai în grabă, dacă vor transforma regatul unguresc, ai căror stăpînitori sînt, în împărăția dorită de dînșii.

Puțin le pasă de poporațiunea regatului și de voința ei.

Lor le place așa, și atîta cred ei că e de ajuns. Restul este apoi, că sub felurite pretexte tăbăresc din toate părțile cu puterea statului în mână și cer, ca toată suflarea din țările unguresci să-și însușească limba maghiară.

Este demult acum, decînd nu se mai mulțumesc, ca să administreze în limba maghiară justiția, finanțele, administrațiunea publică, comunicațiunea, instrucțiunea publică, și în fine tot ce este pe mîna și în puterea statului. Toate aceste sînt puse și în puterea dînei, ca sînt mai ales puse în serviciul promovării limbii maghiare. Chiar și decentralizațiunea curților de apel este astfel proiectată, ca să servească de mijloc de promovare a limbii maghiare.

Naivitatea, conform căreia bărbații politici ai naționalității maghiare cred, că vor ajunge în pozițiunea de a transforma regatul unguresc în împărăție maghiară, are cu timpul să devină proverbială.

Pentru-că, după-ce ei nu știu apăsătoare puterea de viață a popoarelor din țările unguresci, pe care le învesc, nu-și dau nici silința să știe și să fie pătrunși de conștiința, că cu ce imbie ei pe popoarele maghiare din țările unguresci, cînd cu atîta stăruință umblă a le impune limba maghiară?

Este aceasta în ceva superioară limbilor celorlalți concetățeni ai Ungariei? Conține a nise comori spirituale, la ale căror foloase nu pot ajunge ceilalți concetățeni decît prin însușirea limbii maghiare?

Limbile nemaghiarilor din țările unguresci sînt romane, germane și slavone. Aceste sînt din cele trei ramuri, care și-au avut în anticitate clasicitatea lor. Și este cunoscut, că și vîlstarile lor au o bogăție de roadă, încît și cele mai sărace se pot pune pe o treaptă, dacă nu mai înaltă, pe una egală cu limba cea mai jună în Europa, adică cu limba maghiară.

Așadar, ca cetățenii nemaghiari să se îmbogățesc în privința spirituală prin însușirea limbii maghiare, nu se poate. Atîta, cît poate câștiga cineva prin însușirea limbii maghiare pentru a se nutri sufletesce, găsește fiecare la el acasă în limba lui. Ear' dacă fi trebuie mai mult, nu are nevoie să se încureze cu limba maghiară. La ce să cumereze Românu, Slavul și Germanul dela faur cărbuni? Fiecare din acestia, dacă are lipsă de mai mult, se duce acolo, unde silit este a merge și Maghiarul: la Germani, la Francezi, la Italieni, la Englezi, unde găsește ceea-ce caută în original și lucru, cu care își poate nesmintit satisface trebuințele, care l-au îndemnat a alerga la ajutor străin.

Dar' s'a dîs de atîtea-ori, că limba maghiară trebuie să o știe toți cetățenii pentru înlesnirea administrațiunii publice în stat.

Dacă ar fi aceasta dîsă cu toată seriozitatea, atunci naivitatea ar fi și mai colosală. S'ar pretinde un lucru de tot pe dos din partea puterii statului: ca administrații să fie mai cuminte decît administratorii. Aceasta ar mai însemna, că nu administratorii sînt pentru popor, ci poporul pentru administratori.

Cu lumea aceasta întoarsă pe dos cetățenii statului unguresc nu e cu putință să fie mulțumiți. Și sînt chiar și între concetățenii maghiari oameni destui, care simt neajunsul acestei lumi întoarse pe dos de dragul supremației limbii maghiare, mînată pînă la excluderea altor limbi încetățenite de secolii în țările unguresci.

Noi, care dorim pacea și dragostea între toți locuitorii statului unguresc și cărora nu ni-a convenit nici-odată procedura revoluționară de sus dela guvern, am sperat, că doar, doar' va veni și timpul, cînd și bărbații politici normativi ai concetățenilor maghiari vor veni la cunoștința, că nu fac bine, cînd proced așa cum proced. Am sperat, că venind la cunoștința aceasta, își vor îndrepta și pașii politici în direcțiune mai sănătoasă.

Dar' nu!

Telegrama de aseară, care ne aduce scirea despre ordinațiunea ministrului de instrucțiune publică „în privința instrucțiunii mai intensive a limbii maghiare la preparandii nemaghiare”, ne-a desilusionat cu totul. Ea ne arată, că sîntem încă tot pe calea fărâșie, pe calea, despre care în secolele bărbăților politici maghiari se presupune, că

duce la unica salutară împărăție maghiară în contul regatului unguresc.

Nu putem decît să exprimăm regretatele noastre, cînd vedem, că guvernul se silește tot mai mult în lucrurile de acele, care, prelungă că sînt surse de ori-ce roadă intelectuală, îndepărtează spiritele, în loc să le adune, și neglijă lucrurile salutare, care ar ave să aducă binecuvîntare asupra patriei.

Locuitorii de ai țărilor unguresci sînt aduși, încît în număr înspăimîntător, chiar și din aceia, care veniseră mai ieri-alaltăieri ca într'un Chanaan modern, cu traista de gît și cu bîțul în mână, iau lumea în cap, ca să-și caute în țeri străine, în continente străine o subsistență mai bună și guvernul, în loc de a se cugeta la mijloace, cum să pună stavilă emigrării prin îmbunătățiri materiale, nu ne mai slăbește cu îndoparea „instrucțiunii mai intensive a limbii maghiare”.

Nu este aceasta naivitate colosală?

Sau cugetă guvernul unguresc, că cu limba maghiară se vor sana toate relele, care ne bîntuiesc patria?

Cu naivități nu se fac împărății!

Limba maghiară în preparandii nemaghiare. Foile de ieri din Budapesta publică următorul comunicat: Ministrul de culte și instrucțiune a adresat episcopilor grec-cat. din Gherla și Oradea-mare următorul rescript în afacerea instrucțiunii limbii maghiare în preparandii: Art. de lege XVIII:1872 despre instrucțiunea în limba maghiară dispune în §. 1. apriat, că în toate preparandii, în care limba de propunere nu este cea maghiară, aceasta din urmă este a se instrui într'un număr de oare, care este de ajuns, ca în deșurarea întregului curs de învățămînt fiecare candidat de învățător să-și poată însuși limba maghiară în vorbire și scriere. În înțelesul §-lui 6. punct 1. din aceeași lege se pot extrada în numele preparandii diplomele numai în acel cas, dacă candidatul, care depune examenul, în înțelesul legii posedă limba maghiară în mod corespunzător. În ciuda acestor apriate stipulațiuni ale legii, se întîmplă și astăzi plîngeri, că și în timpul mai nou invitorii și învățătoarele ești din preparandii cu limba de propunere nemaghiară nu posedă limba maghiară în deșurarea de a o pute propune în școale cu succes în înțelesul stipulațiunii clare a legii. De aceea mă ved îndemnat a Vă recerca din nou, ca în interesul aplicării mai perfecte a legii citate să binevoiți a dispune, ca în preparandii de sub jurisdicțiunea (P. t.) să se instruiască limba maghiară într'un număr de

oare și cu succesul corespunzător scopului indicat în lege și ca diplomele de învățători să se extrada numai acelor învățători, care posedă limba maghiară în vorbire și scriere în așa măsură, ca să fie destoinici a o și propune.

După-cum am vădut din telegrama noastră de ieri, această ordinațiune au fost trimisă tuturor arhierilor gr.-cat. și gr.-ortur din țeară, ear' nu numai episcopilor din Gherla și Orade. Și oare în ce scop? Sau nu este mulțumit guvernul cu rezultatele legii de maghiarizare dela 1879 și dorește să zorească rezultate mai bune, sau apoi acest ucas este o momeală pentru soviniști, care poate-i fac greuți guvernului. Fie una, fie alta, maghiarizarea nu va isbuti nici cu legea dela 1879, nici cu ucasul de față.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 13 Aprilie st. v.

Afaceri interne.

În zilele din urmă apar mereu articoli despre fusiune într'un diar, care au mai păstrat unele suveniruri despre *ancien régime*. Stefan Tisza a dat asigurarea, că fusiunea ar fi o nenorocire. Iuliu Horváth a dîs, că ea e o necesitate, ear' Gustav Bekics crede, că ea trebuie să urmeze, îndată-ce partidul liberal își va fi dovedit incapabilitatea. Celelalte pene guvernofile, care se pronunță și ele în această cestiune, combat cu multă vehemență cînd pe unul, cînd pe altul dintre deputații guvernamentali. Precînd membrii majorității se luptă între sine în felul acesta, foile partidului guvernamental nu se obosesc a repeși, că „partidul e compact și unit”.

Acesta e la toată întîmplarea un lucru cît de comic, căci cu același drept s'ar pute spune, că oamenii, care se încaieră, trăesc în unire unii cu alții. „Budapester Tagblatt” dîce, că în realitate partidul guvernamental nu se mai poate menține mult în actuala lui formă, căci contrastele dintr'unul devin atît de covârșitoare, încît membrii partidului se răsboesc deja în dietă spre amuzarea galeriei. Diarul din cestiune dîce, că lui în interesul Ungariei i-ar conveni mai bine un partid liberal unit cu corifei, care ar fi o garanță pentru rezolvarea bună a tuturor cestiunilor de reformă. Lucrul însă nu se are așa, și uricioasa luptă pentru exi-

stență dintre membrii partidului dovedește, că membrii lui nu sînt pătrunși de importanța și seriozitatea misiunii lor.

Ministrul-președinte Tisza a ffe a spus deputaților, care de obicei vor fi aleși în delegațiuni, că aceste vor fi convocate pe ziua de 6 Maiu.

„Pol. Korr.” împărtașește: După informațiunile unui diar de aici vor avê să se creeze 34 noi regimente de infanterie și 2 regimente de cavalerie, ear' regimentul împărătesc de vînători se va transforma în 3 regimente și în sîrșit se vor întroducere noue parole uniforme pentru toate regimentele. Precum aflăm din parte bine informată, scirile aceste sînt lipsite de ori-ce temei.

Toastul împăratului Wilhelm pe bordul vasului „Fulda”.

Firul telegrafic ni-a fost adus o schiță scurtă din toastul, pe care împăratul Wilhelm al II-lea l'a ridicat la supeul de pe bordul vasului „Fulda” în Wilhelmshafen. Acest toast sună din cuvînt în cuvînt astfel:

„Mulțumesc și îmi exprim bucuria, că Mi-e dat să pot cunoaște lucrările Lloydului. Ori-ce succes al Lloydului Mă umple cu mîndrie, corăbiile Lloydului, care dela marea emporiu merg în toate direcțiunile vîntului, nu sînt numai obiectul admirațiunii noastre, ci și al admirațiunii străine. Acele sînt martorii prestațiunilor tehnice de năi a marinei noastre comerciale. Se înțelege, că aspirațiunile Mele se îndreaptă spre pace, comerțul numai atunci poate să înflorească, cînd prin pașe se garantează un mers sigur al afacerilor. Ca amic al marinei, Eu urmăresc semnele naturii. Cînd pentru prima-dată am călătorit cu o escadră pe Marea-Ostică, se tracta de o schimbare a cursului; schimbarea s'a făcut, dar' naile au fost despărțite prin negură. Deodată s'a ivit din negură sus preste noi drapelul Germaniei. Era o priveliscă surprînzătoare, pe care toți o admirau. Mai tîrziu s'a ivit întreaga escadră, plînd după noul curs, după-ce s'a împrăsciat negura. Din această iconă Eu conclud, că, vie ori-ce ciastur negre asupra patriei noastre, noi tot vom merge înainte și vom ajunge la țîntă după frumosul principiu: „Noi Germanii ne temem de Dumnezeu, de altceiva de nimeni pe această lume!” Dacă în presă și în vicia publică es

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Material jargon de dialect sîlăgian.

De

Vasilie Vaida.

(Urmare.)

Amistuesc = mistuesc. Cuvîntul în cestiune la scriitorii cei vechi era adese întrebuintat și sub forma obicnuită în Sîlăgiu: amistuesc. Astfel în catechismul Răkoczi-an (edif. Bariș, pag. 120) cetim: „că cu dulceața ei amistuesc toate supărările noastre”. În scrierile lui Dosofteiu: „Iambă și amistui în pămînt om drept, pre strîmb și-l înghîțim pre însu ca iadul de viu”. (Vezi glosarul profitologului metr. Dosofteiu, de Seulescu. „Buciumul-Român”, pag. 254 a. 1876). Ba îl întîlnim și în psaltirea scheiană (edif. I. Bianu, pag. 109), unde versicul 11, pslm. 35 sună în chipul următor: „Amistui meserere ta de reptilor cu înrema”. Cuvîntul se derivă dela ungurescul: *emestteni* = a consuma. Se folosește însă, drept mai rar, și în lipsă de a, mistuesc.

Amărăș = foarte repede, groasnic, cu mare putere, se întrebuintează aspirat; se derivă dela ung. *hamaros*.

Amăroiū = amarū.

Amū = acum, acmu, spr. pld. în doina următoare:

„Horiu-aș, horile-mi vin,
„Dară's în țară străin,
„Horiu-aș, horile-mi plac,
„Nu pot hori, ce să fac?
„Horiu-aș și-aș tăt hori,

„Că-a mū vĕd lumĕ cumu-i

— „Sciū, că binĕ nu mnĕ-a hi!”

Amūși = acūși; în *Magnum Etimologicum*, pag. 1098, vol. I., se sustine după împărțirea dlui G. I. Popescu, că în Sîlăgiu se obicnuesc amnū, dar' greșit.

Amōiu, spre pildă: „a punĕ hainĕle ghe amōiu” = a pune hainele spre a se muia; dar' se mai folosece nu numai ca adverb, ci și ca verb: *amōiu* pentru a muia, însă usul ca verb este mai rar.

Andălesc = plec, bat cîmpii, perd vremea. Folosirea este mai đilnică în părțile mărginașe cu Biharia.

Angărie = cum se vede acest cuvînt în Sîlăgiu se accentuează excepțional; după accentul corect e: *angărăd*. În sens identitate. Ântliū = pentru ântĕiu, în dialectul sîlăgian sufixul âiu se schimbă în iū.

Asprōiu = asprū.

Așĕ = așa. În cărțile vechi de proveniență din Moldova întîlnim adese așa pentru așa. Astfel în „Cartea românească de învățătură” tip. la anul 1643 în Iași cetim: „și așa cu darul lui dumnezeu după început amū vădut și sfârșitulū”, (cit. d. *Crestomatia d. Cipariu*). Și diftongul *ea* la sîrșitul cuvîntelor în dialectul sîlăgian trece totdeauna în ĕ.

Așculă = școală.

Așculĕsc = dojenesc, a învăța la cuminție și trezie pe cel inferior.

Arțăr = salcām.

Arcăț = salcām.

Arăc, arĕc = șanț. Ungurescul *árok*.

Arăduĕsc = plec, pornesc, purced, încep. Se derivă din ungurescul *eredni*. Usul este foarte des. „Cînd arăduie a-ți mere rĕu” =

cînd prinde, începe a-ți merge rĕu. „O arăduit un zăpor mare” = s'a pornit un torent puternic. În doina următoare:

Cinĕ-arăduĭt horea
Hie-i trupă ca floarea
Și-obrazul a și rujea;
Hie-i trupă ca și-on paū,
Sufletu-i sĕ-i margă-n rai!

Arđoăn = o specie de viie.

Ađōs = lemnos, bĕșos (spr. p. răchita).

A țipesc, după pronunțarea: a țiptesc, pentru aromesc. E greu a decide, este acest verb provincialism sau ba? Se folosește și de cei mai buni scriitori de prin Ardeal, la cei din România din cale afară arare-ori. Îl aflăm însă și în cele mai vechi scrieri ce ni-au rămas, dintre care voui cita Psaltirea lui Coresi (ed. Hajdeu, pag. 6), unde se citește: „Eu adormitu și ațipitu”.

Atăta = atata. Într'un descîntec ce fetele de țeran în noaptea de Sîn-Văsiu đic, învîluindu-se cu haina, în care vre-o femeie a născut fĕt:

Doamnă sfântă, maică sfântă!

Așĕ se n'abă stare

Serisa mĕ,

Orĕnda mĕ,

Cum n'avut maica pruncului estă stare,

Până pĕ el 'lo născut

Și fața ei-o vĕdut;

Numele 'i-lo pus;

Nicăirū nu s'o hoghînit,

Atăta se nu se hoghînească

Serisa mĕ,

Orĕnda mĕ etc.

În pravila tipărită la Govora la anul 1640 încă aflăm a-ți mere rĕu” =

pentru atăta, spre pildă în prefață se cetește: „atata deșertăciune are, cătă nice un cuvîntu nu poate pune înainte”, (cit. după *Crestomatia d. Cipariu*, pag. 143).

Aldur, se folosece numai aspirat = haldur, pentru moldovenescul *haldan* și muntenescul *aldan*. Se đice numai la acele fire de cânepă, care se samĕnă între păpușoi, sau și separat, însă foarte rar, încat să rămănă între ele mare distanță; sînt sĕmĕnate pentru roada mănoasă ce aduc.

Ărmăsăr, se folosece ca și în Moldova, numai aspirat: *hărmăsar* = *armăsar*.

Aū! = abrev. din aūđi! Aproape exclusiv pentru aūđi!

B.

Babă = bunică.

Baū = belea, necaz, supĕrare, nevoie, spre pildă în o doină populară:

Mănăuce-tĕ truda dor,

N'am topor să tĕ omor,

Nici sĕcure să tĕ taiū,

Sĕ nu-mĭ faci atăta baū!

Se mai folosece în sensul: am de lucru în frasa: am baū cu săpatul; mĕ doare, 'mi rĕu la cap = am baū cu capū; ce baū ai? = ce-ți lipsește? ce-ți pasă? = ce baū ai cu . . . ? În acest înțeles din urmă în o doină.

„Fă inimă cum vei vrĕ,

Nici un baū nu 'ți-oiū avĕ”.

„Gazeta Transilv.” Nr. 173, anul 1888. Iuliu Moldovan (Bănișor, districtul Crasnei).

Frasa: cei baū? mai are înțelesul: ce este, ce-i de făcut? Cuvîntul baū se derivă dela ungurescul *bajl*

Băyoș = cu anevoie, anevoios, cu greu, abia că — —. Se derivă dela ungurescul *bajos*. Usul acestui barbarism este foarte des.

Balț = vĕlul de mireasă, peteala albă ce împodobescă crescutul miresei. (Com. Năđișul-romănesc, distr. Cehul-Sĕlagiului).

Băior = baier. Se obicnuesc însă ambele forme; o colindă cu forma băior:

Tri pĕcurerei,

Tri turme ghe uăđ (oi).

S'o suit la muntĕ

Sĕ-și vađă mai multĕ:

Fată ghe maior

Cu galbĕn baior.

„Dă, trăși sĕ o luăm!”

— Voi ghe țĭ lua. . . etc.

Bănat = măchnire, înfristare, înduioșare. Ungurescul *bánat*.

„Vai de cel-ce-și lasă sat,

Măncă-l dor și bănat”.

„Gazeta Transilv.” Nr. 8 anul 1889. (Publ. de I. Moldovan. Distr. Crasnei.)

Bănuesc = imi pare rĕu, sp. pl. „imi bănuesc, că nu m'am dus la șĭratău” = imi pare rĕu, că nu m-am dus la petrecere (la cea din preseara nunții). Sensul desușpîționez, prepun, dialectul sîlăgian cuvîntul nu îl are. — E ungurescul *bánom*.

Băntălesc = a face supĕrare cuiva prin bătaie, șicanare; vatăm, ofensez, jignesc. Ungr. *bántalmazni*.

Băngoiu țĭgănesc = după dicționarul domnului G. Bariș se poate prepune prin: albina de pămĕnt. (*Magyar-Román szótár*, pag. 107.)

Băncădit = opărit de morb, măchnit, abia aniut de slab. —

la iveală semne de primejdii, atunci se cugetă, că situația nu e totdeauna atât de rea, cum caută de obicei; bizuți-vă în Mine, că voi păzi pacea, și dacă în presă cuvintele Mele sunt câte-odată altfel interpretate, aduceți-vă aminte de vorbele, pe care le-a rostit odinioară un împărat: „Un cuvânt împărătesc nu trebuie scuit și interpretat“. Vă rog să aduceți un „Hoch!“ pentru înaintarea și prosperarea Lloyd-ului: „Lloyd-ul din Germania-de-Nord se trăească!“

Discursul exministrului de finance italian Magliani.

Întreaga Italie așteptase cu multă nerăbdare discursul exministrului de finance Magliani, și acum, după-acelela a fost rostit în Neapol, mulți îl vor citi numai cu indignațiune. Cu privire la politica externă, Magliani a spus, că Italia, prelungă scrupuloasă respectare a tratatelor sale cu aliații sei din Europa-centrală, trebuie să fie cu băgare de seamă, ca să intre în raporturi interne cu Franța, deoarece-este importantă interese economice o leagă de această țară. Politica colonială din Abissinia a numit-o Magliani „necunoscută cea mare a viitorului“; el ar dori să o vadă precăt se poate de restrinsă. Pentru sanarea financiară a economiei statului el recomandă restrângere cu privire la cheltuielile militare și cere, ca guvernul să steargă din bugetul de războiu și de marină 30—40 de milioane. Vorbind despre cestiunea socială, Magliani a spus, că el așteaptă mult dela conferența internațională din Berlin.

Regele Belgiei și statul Congo.

În ședința camerei belgiene dela 23 Aprilie, ministrul de finance Beernaert a spus, că regele a făcut cu privilegiu banchetului festiv din ziua premergătoare o alusivie foarte respectabilă la planul, de a testa statul Congo regatului Belgiei. Ministrul de finance a accentuat, că împrumutul pentru Congo, de care vorbese foile, nu s'a prezentat încă dietei, dar guvernul își dă toată silința să spriginească intențiile regelui, de a deveni acest stăruț în posesiunea Belgiei.

Francezii bătuți de Amazonele din Dahomey.

„Le Temps“ primesce împărtașirea, că Francezii au fost bătuți în Dahomey de Amazonele. Dahomeyanii au atacat din nou Cotonul. După o luptă de două oare, Francezii au fost siliți să părăsească Cotonul și să se retragă la Postonovo, urmăriți fiind de Negri.

Franția e pusă acum înaintea alternativei, sau să treacă mai departe și preste această lovitură, sau să înceapă o campanie mică acum, în cel mai cald timp pe cel mai nesănătos petec de pământ.

Cestiunea baltică și partidul răsboinic prusian.

O broșură apărută la Berlin, probabil din peana unui oficer înalt, trachează despre cestiunea baltică și pretinsul partid răsboinic din Prusia. Autorul se încearcă a arăta, că granițele geografice germano-rusesci sunt nenaturale, că Rusia voese să cucerească gurile Vistulei și că Germania trebuie să aranjeze raporturile în vederea înaintării necesare contra slavismului. Când împăratul Frideric, atunci principe de coroană, a vorbit cu Țarul actual despre aceste lucruri, s'a exprimat Țarul: „La question baltique“ va rămâne în vezi un obiect de certă între aceste două popoare. Despre contrarul nimeni nu l'a putut convinge. Autorul susține mai departe, că la 1887 Germania a scăpat cea mai favorabilă ocaziune de a începe un războiu victorios, căci Francezii erau încă armați cu pușca cea veche, artileria lor încă nu era organizată, legea cea nouă militară fanceză nu era introdusă și asemenea nici Rușii nu erau gata de războiu, ca astăzi. Toate aceste au și fost apreciate în multe cercuri, care propuneau o hotărâre vitejească. Autorul asigură, că și șeful statului major (nu spune, că Moltke sau Waldersee), precum și împăratul Frideric au fost pentru războiu.

Pentru-ce trebuie Aradului tablă regească.

D-rul Paul Tenner, vicepreședintele partidului „liberal“ din Arad, publică în toate foile din acel oraș un articol, în care, plând pentru așezarea unei table regesci în Arad, dovedește după ce principii șoviniste s'evirșesc puternicii țilei reforma decentralizării tablelor. Extragem din acest celebru articol următoarele:

Mai întâu autorul combate aserțiunea, că Aradul nu poate căpăta tablă regească, pentru-că sânt mai importante orașele Dobrișin și Oradea-mare.

Cel dintău fiind un centru puternic economic și cultural maghiar, ear' al doilea un pivot al maghiarismului contra părților ardelenene, care are trebuință de a fi întărit. Contra acestei aserțiuni Drul Tenner arată, că Aradul din punctul de vedere al justiției este foarte bine situat pentru o tablă și că totodată maghiarismul reprezentat prin el încă trebuie spriginit. Apoi face următorul plan, cum s'ar pute face, ca Aradul să capete tablă regească și cu toate aceste să nu fie îngreunată nici visteria statului și să nu fie păgubite nici cele două orașe amintite, nici interesele justițiar sau naționale:

„Dacă ar fi normativă numai împărțirea teritorială și dacă avem în vedere numai părțile răsăritene ale Ungariei, fără respect la părțile ardelenene, și dacă ar fi vorba de plasarea numai alor trei table regesci, apoi cu drept cuvânt numai actualele reședințe ale juriilor de presă, adică orașele Ca-

șovia, Dobrișin și Arad pot fi designate ca reședințe ale tablelor regesci.

„Dar interesele justiției sânt mai bine observate, dacă pe acest teritor vor fi așezate cinci table regesci, nu trei, și anume fără-acele să fie trebuință a întemeia, în loc de cele 11 proiectate, 12 table.

În acest cas interesele naționale fără cea mai mică păgubire a celor justițiar — ar câștiga în tablele regesci un sprigin extraordinar, ear' procesul de amalgamisare ce acum deurge atât de încet, ar s'evirși opera unității naționale în tempo mai repede.

Noțiunea părților ardelenene după lege a încetat a mai exista, dar' deosebirea între partea de dincoace și de dincolo de Királyhágó mai există încă în diferite provincii și cu deosebire în afacerile justiției. Dacă Oradea-mare trebuie să capete o tablă regească, dacă Oradea-mare în adevăr afară de interesele justiției este chieată să împlinească și o misiune națională, dacă în adevăr este un pivot contra părților ardelenene, care trebuie întărit, atunci districtul tablei ei trebuie separat din părțile ardelenene. Căci nici un interes important justițiar sau național nu reclamă, că și Clujul trebuie să eibă o tablă regească.

„Nu voim să combatem meritele și importanța istorică a Clujului, dar' dacă este în țeara un oraș, care a fost în tot felul sprigin de stat, apoi acesta este Clujul. Acest oraș, abstragând dela toate celelalte, a primit dela stat prin așezarea în el a universității a doua un serviciu cu mult mai mare, decât ca să poată pretinde și mai multe.

„Dacă prin urmare dela tablă regească plănuită la Cluj s'ar alătura câteva cercuri la cea din Oradea-mare, o parte la cea din Arad și restul la cea din Oșorhei, apoi prelungă complanarea desevirșită a nemulțumirilor de acum, s'ar face intereselor justițiar și naționale cel mai mare serviciu, ear' Oradea-mare și Aradul ar primi totodată table regesci, care ar fi cu privire la numărul sufletelor și la extinderea teritorială egale cu tablele plănuite acum la Dobrișin și Oradea-mare.

„Tabla din Oradea-mare s'ar compune din districtele judecătorești Oradea-mare, Cluj, Bistrița, Dej și Turda cu extindere de circa 28.000 chilom. cuadrați și cu, 1.100.000 de suflete, precând proiectul actual îl dă 980.000 suflete și un teritor de 21.000 chilom. cuadrați. De teritorul tablei proiectate la Arad s'ar ține districtele tribunalelor din Arad, B. Giula, Deva, Alba-Iulia și judecătoriile cercuale din Bakonya, Najlak și eventual Aradul-nou, care (fără Aradul-nou) ar reprezenta un teritor de 21.000 chil. cuadr. cu 1.050.000 suflete. În cazul acesta tablele din Oradea-mare și Arad s'ar extinde paralel cu cea dela Dobrișin către Ost, ear' în acest cuvânt se cuprinde deja menirea lor din punctul de vedere al ideii de stat. După-acele mai departe comunicațiunea este mai bine asigurată ca la tablă reg. din Oradea-mare proiectată de guvern între tribunalul din Arad și Oradea-mare, sau ca la tablă proiectată în Cluj între Deva și Alba-Iulia și Cluj, este sigur, că și punctul de vedere justițiar este astfel mai bine observat.

„Dacă deci Aradul trebuie să se retragă dinaintea orașelor Dobrișin, Oradea-mare,

Timișoara și Seghedin, — dinaintea fiecăruia din alte motive, — apoi este inexplicabil, pentru-ce acest oraș, unul din cele mai însemnate din țeară, ar trebui să se retragă și dinaintea Clujului. O foaie distinsă juridică scie din incidentul proiectului de lege din cestiune: „Ar fi trebuit să se dea și Aradului o tablă regească, căci acest oraș sigur n'a meritat să fie preterat. Credem mai departe, că este superflu, ca Ardealul să capete două table. După-acele acum abia are una ce lucra, este în adevăr comic, ca în viitor să se plictimească în Ardeal două table“. Și dacă se poate dice aceasta despre cantitatea proceselor, apoi relativ la calitatea justiției ardelenesci, pe care am avut destul privilegiu să o cunosc, în adevăr ar fi de dorit, ca cel puțin o parte a judecătorilor din Ardeal să fie pusă sub supraveghierea altor table.

„Prin aceste 'mi-am expus vederile cu liniște corăspunătoare serioității obiectului și nutresc speranța, că cetățenii orașului nostru, care nu trebuie împintenați, când e vorba de o afacere de interes public, care au documentat în mod splendid, că sânt gata să jertfească, când au oferit neprovocați o jumătate de milion pentru ridicarea unui palat de justiție, nu vor înțelasa nimic ce ar pute servi pretenșiunii noastre legitime.

Agitațiunea, care ne-a cuprins, este de două-ori îndreptățită, căci noi susținem ca fii ai acestui oraș, dar' și ca cetățeni mărimea nedreptăți ce ni-s'a făcut, dar' cu toate aceste să ne silim a gândi în liniște și a lucra hotărâți și conșcii de noi. Să îmblândim spiritele noastre agitate, căci mânia este un rău sfătător, și să fim precauți, dar' neabătuți în energia noastră, până-când nu va dispăre cea din urmă rață de speranță, ear' de aceasta să ne ferească prevedința scumpul nostru oraș.

„Dr. Paul Tenner, vicepreședinte al partidului liberal din Arad“.

CRONICĂ.

Împărăteasa-Regină Elisabeta în Homburg. Dela băile din Homburg se telegrafează cu data de 23 l.c.: Împărăteasa-Regină Elisabeta a sosit aici ieri după ameați în cel mai strict incognito și a tras într'o droșcă simplă spre castelul regal, ca să cerceteze pe împărăteasa Frideric și pe fiicele acesteia, dintre care prințesa Margareta își serbează tocmai ziua naserii. Regina Elisabeta a petrecut până la 5 oare în castel și apoi s'a reintors la Wiesbaden.

Transferare. Ministrul de culte și instrucțiune publică reg. ung. a transferat pe inspectorul de școale Francisc Halász din comitatul Solnoc-Dobăca în aceeași calitate în comitatul Vas.

Maghiarizări de nume. „Budapesti Közlöny“ publică următoarele schimbări de nume: Eric Beitler în „Bartos“; Aloisiu Brandtweiner în „Pör“; Ferdinand Poll în „Bedekér“; Max Weinberger în „Baros“; Emil Nagy în „Remeteszegi“; Eugen Niedermann în „Nágrádi“; minorenel Isac Kohn în „Kemény“; Coloman Fischer în „Halász“; Larrențiu Goldstein în „Gál“ și Marcu Kohn în „Kovács“.

Distincțiune. Majorul Schneider, atașatul militar de până acum prelungă curtea din România, a primit marea cruce a ordinului „Coroana României“.

Nou membru al casei magnaților. „Pester Lloyd“ află, că episcopul luteran al districtului montan (Ungaria-de-sus) Gustav Szeberényi este numit membru al casei magnaților.

Alegere de deputat dietal. În cercul electoral din Berettyó Ujfalu, stânga extremă va candida de deputat în locul decedatului baron Blasiu Orbán pe Alexandru Csánády, ear' partidul liberal, după-cum spune „Bud. Hirl.“, pe contele Aladár Bethlen.

Sinodul arhidieceșan. Ieri s'au ținut două ședințe, una la 9 oare înainte de ameați și alta la 5 oare după ameați, amândouă sub preșidul ordinat al Înaltpreșinției Sale arhidieceșanului-metropolit Miron Roman. În ședința de înainte de ameați s'au verificat două protocoale ale ședințelor premergătoare și apoi s'au urmat cu raportul comisiunii școlare asupra raportului general al consistorului ca senat școlar. După-acele, la propunerea comisiunii, aproape toate punctele raportului consistorial s'au luat spre știință, comisiunea școlară s'a încercat cu o propunere privitoare la manualele de studiu în institutul teologic-pedagogic din Sibiu. Această propunere a produs o discuțiune mai lungă, în decursul căreia s'a tractat așa diceând de „lana caprina“ și s'a dovedit în mod eclatant, că de rău își sciu comisiunile alege referenții. Dintre obiectele mai importante ce s'au rezolvat apoi se poate aminti conculs sinodal privitor la clădirea unei case noue în locul casei vechi arhidieceșane din strada Cisnădiei, pentru care scop s'a prelinminat suma de 100.000 fl. În ședința de după ameați s'a făcut alegerea la postul unui asesor ordinat în senatul strins bisericesc al consistorului arhidieceșan, devenit vacant prin numirea arhimandritului Dr. Pușcariu de vicar arhidieceșan. Majoritatea covârșitoare a voturilor a intrunit-o fostul secretar consistorial și asesor provisor Nicanor Frateș.

Ședința de astăzi s'a început la oarele 10 înainte de ameați și a fost preșidată de vicarul arhidieceșan Dr. Ilarion Pușcariu. După verificarea protocolului ședințelor de ieri și după prezentarea unor exhibite, a urmat la ordinea zilei referada comisiunii organizatoare asupra raportului comisiunii știagiuniene, care s'a luat spre știință fără nici o discuțiune. Față cu propunerea făcută de un deputat sinodal cu privire la schimbarea aceluia punct din regulamentul afacerilor interne ale sinodului, care tractează de competențele deputaților sinodali, comisiunea organizatoare a propus modificarea punctului respectiv într'acolo, ca deputații externi să primească la zi diurne de câte 4 fl., ear' cei cu locuința în Sibiu nimic. Atât discuțiunea, cât și votarea urmată asupra acestei afaceri a oferit mult obiect de ris și deputaților și publicului de pe galerie. La urmă se amestecă limbile și, după-acele s'a votat odată, s'a constatat, că cei ce au votat pentru schimbarea regulamentulului nu formează cele două terțități recerute pentru aducerea de concluse valide. Cestiunea cea mai importantă a fost apoi raportul consistorului cu privire la introducerea lucrului de mână la institutul teologic din Sibiu. Aici se tracta de o căpătueală și comisiunea școlară a voit să fie mai catolică decât Papa însuși și a propus sistemizarea unui post de profesor extraordinar pentru lucrul de mână cu o leață de 800, cu bani de curțir de 150 fl., cuinuenalii etc. După o discuțiune mai viuă, la care a luat parte și însași persoana interesată, întemplându-se și un incident regretabil, s'a respins atât propunerea consistorului, cât și a comisiunii școlare, și s'a îndrumat consistorul a studia afacerea mai bine și a veni la anul viitor din nou cu raport către sinod. Ședința s'a ridicat pe la oara 11/4. Proxima și poate ultima ședință se va ține mâne la 9 oare înainte de ameați.

C. A. Rosetti și expozițiunea romănească din Sibiu. Ocupându-se cu a 5-a

Bândură, bândoră = pânzătură de calitate dură în formă de ștergar; se foloseace spre a înlătura pulberea despre obiecte.
 Băr! = o dăcă! spr. pl. în frasa „băr ghe-are mere el“ = o dăcă ar merge el; „cel puțin, spr. pld. „băr doi zloți ghe-aș avé = cel puțin doi zloți de aș avé! Este barbarism, ungurescul *bár*. Mai are și sensul *ori*, spr. pl. „băr-cui poație plăcê! = ori-cui poație plăcê! —
 Bătăr, bătărăș = deși, cu toate-că. Ungurescul *ámბატორ*.
 Bartă = bordură la pălărie; îndoitura deasupra la ismene.
 Bărcă = oaică cu lăună creată și mică. Ungurescul *birka*.
 Bărcăr = păstorul ce grijesece de acest soi de oi.
 Bărcărie = staulul unde se adăpostesc aceste oi.
 Bărbătăș = o parte mică din războiu; amnarul stă găurit; chinga ce intră prin acesta, fiind și ea găurită, deasupra amnarului are un cui, care se numesce bărbătăș.
 Barșon = catifea. Ungurescul *bársony*.
 Băsădă = graiu, vorbă. E barbarism, ungurescul *beszéd*, dar' îl aflăm și în scrierile noastre cele mai vechi. Astfel la Coresi, spr. pld. „și amu besedele tale aive se fac“. (Glosariul „evg. d. Coresi tip. la Brașov în a. 1561.“ În „Buciumul Rom.“ de G. Seulescu a. 1875.) Se pronunță mai adese sub forma: besada.
 Băsădêso = grăesc, vorbesc. Într'un descântec ce fetele țic la riuri, fântâni, în noaptea de S. Văsiu:
 „Nici spâniasă, nici crăiasă,
 Că-i mândra cê frumoasă.

In dos ca o ruje mare
 In față ca sfântu soare;
 Cătă căpi băsădește
 Inima ghin ei topteste“ etc.
 Într'un alt descântec ce se dice tot cu această ocaziune:
 „Jos tte-oiu apleca:
 Bruj ghe aur țic afla,
 În sîn 'țiloiu țipa;
 În sus tte-oiu rēghica,
 Păstă satle-i lumina;
 Cătă căpi l băsădi
 Cu mniere l indului“ etc.
 Cuvântul sub forma verbală a fost usitat și la scriitorii vechi. Astfel în codicele voronețean, care deși nu e din evul mediu, după cum unii au concul, ci este la tot cazul cea mai veche scriere romănească dintre câte ne sânt până astăzi cunoscute, — încă îl aflăm, spre pild. „Deaci se sui de frânse pēnre și gusta băsădui de biu până la țori.“ (Veđi „Probe din textul manuscrisului voronețean“, de Ioan I. Bumbac, pag. 131. „Aurora Romăna“. 1882.) Este ungurescul *beszédni*.
 Băuna (a) = a urla (despre câni).
 Băzdări (a) = a strechi. În frasele: băzdăr acasă! băzdăr în sat! băzdăr la danț! Băzdăr exprimă în graiul țeranului român din Sălagiu: se și culege, cât ai bate în palmi se și ia: acasă, în sat, la danț!
 Băzgăi (a) = a băzdăi.
 Belečeu = leagăn. Într'o doină:
 „De-ar fi bătut Dumneđeu
 Tăpile dela belceu,
 În care m'am legănat,
 Să nu se legine nime
 Să petreacă ca și mine“ etc.
 „Gutinaul. N. 31 1889. (Din Săl. I. P. S.)

Betăg = bolnav. Este ungurescul *beteg*. În graiul literar nu poate avé cuvânt de a exista. Îl întâlnim însă în scrierile vechi destul de adese-ori. Astel în Sieriu de aur, tip. Sabeș, a. 1683, se citește: „tot omul ară pofti, cum de se ară betegi el, alții se-l vindece“. (Cit. dup. Crestomatia de Cipariu pag. 123.) În această citație ocuire ca verb, folosit prin Sălagiu și sub această formă; dar' tot în acel Sieriu de aur îl aflăm și sub forma de substantiv, spr. pld.: „milostivirea și mângăierea ce se face cu betegii și cu supărății: între celelalte fapte bune a crescinilor pomenise-va la ȳua de-apoi“. (Crestomatia đ. Cip. pag. 123.)
 Beiğă = steam; literile ce se ard cu steamul în lemn, în pele, în coarne. — va fi ungurescul *bélyeg*.
 Bērles, bērlis = căptușală. Ung. *bērlés*.
 Biciu, după pronunțare bghiciu = valoare, pret, valoarea apreată. Ungurescul *becs*.
 Biciș, după pronunțare bghiciș, = apreator. Ungurescul *becsűs*.
 Bghiciules = apreatiez. Într'o doină:
 Care fată-i mai măreată,
 Nu plătesce-on ou de rață;
 Oul de l'ai biciuli,
 Nici atăta n'ar plăti.
 („Gaz. Trans“. N. 105. 1889, I. Moldvan, distr. Crasnei.)
 Cuvintul e foarte obicnuit; este ungurescul *becsűni*.
 Bghicău, plr. bghicaueș, = cătușe, feară. Ung. *békv*.
 Bingham = foale, burtă, foale de rumegăiu; ung. *bendő*. —

Bghintă = osândă, pedeapsă, pedepsire. Ung. *bűntetés*.
 Bghintătesc = pedepsesc, osândesc. Este ungurescul *bűntetési*. S'a folosit, și de scriitorii vechi din Ardeal, astfel îl aflăm de mai multe-ori în catechismul calvinesc, sp. pl. „Gtudecătorii se o bintătească; se-l bintătească ca pre nesce necredincioși“. (ed. Bariș, pag. 127.)
 Binițe = salutare. Nu sciu mai este astăzi usitat și în Moldova în acest înțeles, dar' scriitorii vechi din Moldova îl obicnuiu. Astel în codicele logotetului Eustrate, de pe timpul lui Vasilie Lupul Vodă, se citește: „seau de vor dice binețe unul altuia“. (V. „Glosariul codic. Vasilie Lupul, de logof. Eustrate“, de G. Seulescu an. 1875 „Buciumul Rom“.)
 Rimbó = nume la boi; ungurescul *bimb*.
 Bghir = simbric. Dădea popii. Ungurescul *bér*. Se mai aude, dar' numai în unele locuri, *birság* pentru amendă în bani. Ungur. *birság*. *)
 Bghiriș = ficiorul, sluga ce lucră cu plugul, carul și sania trasă de boi. Ungurescul *béres*. Cuvântul e folosit pretutindenea în Ardeal; — S. Bărnuț în o epistolă la an. 1843, zugrăvind starea de lucruri din Blaj din acele timpuri, dice: „Blajul e un car încărcat de multe rele pe o coastă foarte primejdioasă; birișul nu e harnic mai mult a-l ocărmi“. („Amical Fam.“ anul 1890, pag. 6.)
 *) Cuvântul odinioară era poate și mai lătit decât cum astăzi este. Într'un deliberat al sinod-lui din Blaj dela anul 1742 se dice „până va plăti birșagul obicnuit“ (p. 152 acte sin. I. Moldovan).

Birto cós = posesor. Barbarism urit, ungurescul *birtokos*, dar' folosit în o parte a Sălagiului.
 Bghiruesc = înving, joesc, ridic; în sens reflexiv; mē bghiruesc = mē ridic, m'am întărit. În frasa: „l-am bghiruit în trântă“, verbul are sensul l-am învins; în „bghiruesc cu lucră“ = joesc, am timp deajuns cu isprăvirea lucrului; în „mē bghiruiu ghin pat“ = mē ridic, las patul; în „Iuân se bghirue binie“ = se are bine cu averea, este bogat; în „bghirue-tte ghe jos!“ = întărită-te, stăruesc, probează a te ridica de jos! Cuvântul îl aflăm și în catechismul calvinesc și indeosebi în cărțile vechi bisericesci de proveniență din Ardeal, dar' precăt seim, la cuvânt n'au fost legate atâte sensuri ca tocmai în dialectul sălagian.
 Bizotmān = membru în antistia comunală. Ung. *bizomány*. Foarte lăjit.
 Bghiu = prisositor, mănos; — îl aflăm în cărțile cele mai vechi romănesci; astfel în catechismul calvinesc citim: „Nu lua, Doamne, dela noi dhului tēu, și cuvântul cel' snt, ce ne dă întrămarea cea de biu a credinței derepte“ (ed. Barișiu, pag. 77); în codicele voronețean deasemenea întimpinăm cuvântul în cestiune, unde se citește: „băsădul dē biu până la țori“. (Veđi: „Probe din textul manuscrisului voronețean“, de „Aurora Rom.“, a. 1882, de Ioan I. Bumbac.) E foarte adese întrebuițarea și a formei bghioș pentru bghiu, tot în același sens. Atât bghiu, cât și bghioș este ungurescul *bő, bős*. (Va urma.)

Nr. 3115-1890. [897] 1-3

Concurs.

Postul unui medic comunal in Resinari e de ocupat si aspirantii cualificati sunt rugati a-si prezenta cererile lor pana la 15 Maiu a. e. n. la subscrisul.

Emolumentele:

- 1. Salar 900 fl.
2. Cuartir natural.
3. Taxele stabilite pentru visite si alte functiuni medicale.

Sibiu, 20 Aprilie 1890.

Pretorul-suprem.

2 tulumbe de foc

pe roate, in cea mai buna stare, sunt de vandut cu pret ieftin si sub conditiunile de plata cele mai favorabile la

Carol F. Wachsmann, atelier de marfuri de caldaria, de fer si de metal in Sibiu.

Trei cai frumoși de trăsura negri

de cinci ani, șesprezece pumni înalți, blânzi și bine dresați, se află de vândare la

L. R. Guggenberger in Mediaș.

INSTITUT TIPOGRAFIC in Sibiu.

A iesit de sub tipar cu litere latine:

LEONAT și DOROFATA.

Dialog

intre bețivul din Longobarda și muiera lui.

În versuri.

14 cr. sau 30 bani exemplarul.

COMASSĂRILE

de

Ioan Cornea, inginer diplomat.

Prețul unui exemplar 15 cr. v. a.

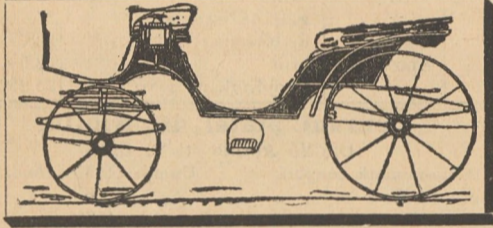
Institutul tipografic in Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piperuș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărutul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusci-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Princesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Busalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma învinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor. se dă rabatul cuvenit.

Arnold Haltrich, fabricant de trăsuri în Reghinul-săsesc

se recomandă p. t. publicului spre confecționarea de tot felul de trăsuri private și de lux. Comanda se efectuează prompt și precis și având totdeauna un deposit de trăsuri confecționate în formele cele mai noi, dacă p. t. mușterii din întâmplare vor afla gata trăsura dorită, o pot furnisa numai decât.

Renovări de trăsuri vechi le primesc, le execută tot atât de precis și le comitez cât se poate de ieftin. Cu liste de prețuri și cu desemnuri de trăsuri servesc bucuros.

Arnold Haltrich, fabricant de trăsuri în Reghinul-săsesc.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1889.

Table with multiple columns showing train routes and fares between cities like Budapesta, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiu, and others. Includes sub-sections for various lines and specific train types.